

Methotrexat

Til patienter og pårørende

Information vedr. behandling med Methotrexat

Anvendelse

Methotrexat anvendes til behandling af leddegigt, psoriasisgigt og andre tilfælde af gigtssygdomme.

Virkning

Methotrexat anvendes i små doser. I lav dosis har Methotrexat hæmmende effekt på en række af kroppens betændelsesreaktioner. Derved kan sygdomsaktiviteten nedsættes.

I meget større doser anvendes Methotrexat også som kemoterapi ved behandling af visse kræftsygdomme. Virkningsmekanismen er her en anden.

Ved gigtssygdomme viser virkningen af Methotrexat sig ved at leddenes hævelse, ømhed, stivhed og smerter gradvist aftager og nogen gange helt forsvinder. Samtidig bedres den almene tilstand.

Ledforandringer eller fejlstillinger, som allerede er udviklet, ændres ikke, men nyudvikling af knogleødelæggelse i leddene kan bremses.

Methotrexat virker som regel først efter 2-3 måneders behandling. Hvis den ønskede virkning ikke er indtrådt inden 3-6 måneder, vil behandlingen som regel blive ændret, enten ved, at der tillægges yderligere et eller flere gigtmidler, eller behandlingen erstattes med en anden.

Hvis behandlingen har den ønskede effekt, opretholdes den i den laveste tilstrækkelige dosis.

Methotrexat helbreder ikke gigtssygdommen, men bremser sygdomsudviklingen.

Hvordan tages Methotrexat

Methotrexat gives oftest som tabletter.

Tabletterne synkes hele og tages **1 gang om ugen - tabletterne skal altid tages på samme ugedag.**

Methotrexat kan indtages i forbindelse med et måltid. I følge produktresumé, skal medicinen indtages 1 time inden eller 1,5 - 2 timer efter et måltid.

Forskning har vist at indtagelse af methotrexat samtidig med et måltid ikke påvirker effekten.

Den lægeordnede dosis skal nøje følges.

Det kan være nødvendigt at ændre antallet af tabletter, enten fordi virkningen ikke er opnået eller på grund af bivirkninger. Ændringer skal ordineres af lægen og må ikke foretages på egen hånd.

Hvis du glemmer en dosis springes ugens dosis over.

Herefter tager du vanlig Methotrexat dosis på den sædvanlige ugedag.

Tag **aldrig** dobbelt dosis Methotrexat.

Methotrexat kan i visse tilfælde gives som indsprøjtninger i en muskel eller under huden.

Folinsyre tilskud: Der gives 5 mg Folinsyre dagen efter indtagelse af Methotrexat for at forebygge kvalme eller mave- og tarmgener.

Methotrexat

Bivirkninger

De fleste tåler behandlingen i mange år uden bivirkninger.

Lettere appetitløshed, kvalme og diarré kan dog forekomme, især i starten. Kvalmen kan oftest undgås ved at tage tabletterne efter aftensmåltidet.

Blister i mundhulen kan ses. Hvis der optræder feber eller andre tegn på infektion kontaktes din læge. Det samme gælder ved pludselig opstående punktformede røde pletter i huden, især på ankler og fodrygge. Ved pludseligt opstået eller forværret kortåndethed eller hoste, bør du ligeledes kontakte din læge.

Hos nogle få patienter kan ses øget tendens til hårtab, ligesom der meget sjældent kan forekomme påvirkning af antallet af blodceller i blodet.

Methotrexat og anden medicin

Smertestillende medicin med indhold af salicylsyre (f.eks. Kodimagnyl, Magnyl, Albyl, Aspirin, Idotyl, Gelondia og Kodyl) må ikke anvendes sammen med Methotrexat. Dog er det tilladt at tage forebyggende lav dosis Acetylsalisylsyre - Hjertemagnyl, Paracetamol og NSAID (gigthæmmende midler) ordineret af en læge.

Sulfa og Trimetoprim, som anvendes ved blærebetændelse, må ikke bruges sammen med Methotrexat, fordi dette øget risikoen for bivirkninger.

Blodprøvekontrol

Regelmæssig blodprøvekontrol er nødvendig for at imødegå eventuelle bivirkninger af Methotrexat.

Kontrol af blodprøver 3 uger efter opstart og 6 uger efter opstart. Herefter hver 8. uge.

Ved blodprøverne kontrolleres funktionen af knoglemarv, lever og nyrer.

Receptfornyelse

Receptfornyelse sker i Gigt og Bindevæv Ambulatoriet (Reumatologisk Ambulatorium).

Sekretær kan kontaktes på tlf. 79 18 23 78.

Af sikkerhedsårsager udskrives der ikke recept på mere end 100 tabletter Methotrexat af gangen.

Receptfornyelse kan kun finde sted, såfremt du indenfor en 8 ugers periode før fornyelsen, har fået taget kontrolblodprøver!

Svangerskabsforebyggelse, graviditet og amning

Kvinder i fertil alder, som er i behandling med Methotrexat, skal anvende svangerskabsforebyggende midler på grund af risiko for fosterskader.

Behandlingen med Methotrexat bør ophøre mindst 3 måneder før planlagt graviditet.

Methotrexat må ikke tages under graviditet eller amning.

Mænd: Behandling kan anvendes, da der er ikke dokumenteret risiko for foster skader.

Methotrexat og alkohol

Alkohol kan øge Methotrexat's belastning af leveren, hvorfor indtagelse af alkohol begrænses.

Der bør maksimalt indtages svarende til gennemsnitlig 1 glas rødvin dagligt.

Alkoholindtagelse herudover kan være forbundet med risiko for leverskade.